

Koodi: 1210

Luontodirektiivin luontotyyppi (liite I)

BOR suojelutaso epäsuotuisa riittämätön, kehityssuunta vakaa

Luonnehdinta

Rantavallit ovat meren tuomasta kasvijätteestä koostuvia rannansuuntaisia valleja tai kasautumia. Niitä syntyy aalloille alttiille hiekka-, sora- ja kivikkorannoille etenkin myrskyjen aikaan, ja jonkin ajan kuluttua kasvillisuus peittää ne. Valleilla kasvaa etenkin ensimmäisinä vuosina tyypeä suosivia lajeja kuten hierakoita, maltoja, pillikkeitä, merisinappia ja tatarlajeja. Vallin materiaali vaikuttaa lajistoon. Rakkolevästä koostuvat vallit ovat ravinteisimpia ja elättävät runsainta kasvi- ja hyönteislajistoa. Järviruokovallit ovat ravinneköyhimpiä ja niiden lajisto on vähäinen.

Rantavallien kasvillisuus muuttuu ajan myötä, ja vähitellen vallit maatuva ja häviävät näkyvistä. Niillä on tärkeä merkitys rantalehtojen multavan maaperän synnyssä. Rantavalleja häviää myös myrskyjen ja jäiden kulutuksen vuoksi ja siirtyy uusiin paikkoihin. Luontotyyppi on siten luontaisestikin epävakaa ja muuttuva. Rantavallit on hyvin pienialainen luontotyyppi, ja sitä esiintyy tyypillisesti päällekkäisenä luontodirektiivien luontotyyppien 'hiekkarannat', 'harjusaaret' ja 'kivikkorannat' kanssa.

Rantavallien edustavuuden ja luonnontilaisuuden kannalta keskeisiä piirteitä ovat vallien koko ja koostumus (suuret rakkolevävallit ovat arvokkaimpia), kasvilajiston runsaus ja vallien puhtaus (ei öljyä eikä roskaa).

Levinneisyys

Rantavalleja on koko Suomen rannikolla ja saaristossa, mutta rakkolevästä koostuvat vallit rajoittuvat rakkolevän levinneisyysalueelle Merenkurkusta etelään. Rantavallien tarkkaa määrää ja pinta-alaa ei tunneta luontotyyppin luontaisen epävakauden ja pienialaisuuden vuoksi.

Nykytila ja uhkatekijät

Edustavimpien rantavallien määrä on sidoksissa rakkoleväkasvustojen laajuuteen, ja rakkolevän taannuttua Itämeren rehevöitymisen vuoksi myös rakkolevästä koostuvien rantavallien määrä ja koko ovat pienentyneet. Ruoko- ja rihmalevävallit ovat sen sijaan lisääntyneet, mutta niiden merkitys luonnon monimuotoisuudelle on vähäinen, jopa kielteinen, koska hitaasti maatuva ruokokasaumat tukahduttavat rantakasvillisuutta. Itämeren rehevöityminen on uhka myös tulevaisuudessa, ja ilmastonmuutokseen liittyvä myrskyjen lisääntyminen saattaa muuttaa rantavallien syntymisen ja häviämisen tasapainoa.

Kuva: Anne Raunio